No. 1139 Zaterdag 28 October 1905. 22ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

ALLERZIELEN.

Waarom hoor ik, waarom zie ik
Te elken Allerzielendag
Stemmen, die zoo lange zwegen —
Beelden, die 'k zoo zelden zag?

Hoor 'k in klagend klokgebeier
Echo's van een dierbren mond,
Dien 'k zoo dikwijls fluistren hoorde
In mijn levens morgenstond?

Zie 'k in grijze wolkengroepen
Menig teergeliefd gelaat,
Dat met kalme weemoedsoogen
Stil naar mij te staren staat?

Hoor 'k een klacht van dierbre dooden,
Lang vergeten en vergaan,
Die, mijn bede als aalmoes vragend
Schreiend om mij henen staan?

Zijn 't hun tranen, die 'k hoor ruisch'len
Als de regen op het blad,
Zijn 't hun half-gesmoorde snikken
Wijl 'k zoo spoedig hen vergat?

Is 't een stil-verwijtend weenen
Over eenzaam zielsverdriet
Van mijn lang vergeten dooden
Die 'k zoo hulp'loos lijden liet?

Beed'len hun gestorven stemmen
Om een aalmoes van hun kind?
Hoor 'k het ruischen hunner stappen
In het rits'len van den wind?

Voel 'k hun warme liefdeblikken
Op mijn schaamrood aangezicht
Zie 'k hun bleeke, schuch'tre schimmen
Naad'ren in het schemerlicht?

Juub'len mijne kinderjaren
Met mijn dierbren op mij aan
Zie 'k hen daar met scherpe trekken
Allen duid'lijk voor mij staan?

Of is 't soms uit ver verleden
Sombere gedachtenis
Aan geluk, dat eenmaal leefde,
Nu reeds lang begraven is?

Aan als rook vernevelde uren
Van volzalig samenzijn,
Aan de tranen en de snikken
Van vergeten scheidingspijn?

Of is 't vrees voor 't onbekende
Onvermijdbre, dat mij wacht,
Als ik zelf met Allerzielen
Eenzaam in de vlammen smacht?

En mij niemand zal gedenken
En ik laaf'loos lijden moet
En zal wachten trage nachten
Tot ik al mijn schulden boet?

Dierbre zielen mijner dooden,
Die 'k verlaten lijden liet,
Knielend offer 'k U een laaf'nis;
'k Ben een zondaar, anders niet.

't Is een stamelende bede
Uit een dor, onvruchtbaar hart,
't Is een traan uit zondige oogen,
Die wil temp'ren Uwe smart.

Wilt U mijner eens gedenken,
Als ik slapen zal in 't graf
En mijn arme ziel zal lijden
Harer zonden strenge straf.

Pietermaai. P. J. POIESZ, O. P.

Feuilleton.

St. Eustatiaansche Ditjes en Datjes.

(*Vervolg.*)

Enfin, St. Eustatius ontwaakt.

Groezelige gezichten met dikke slaapoogen komen over onderdeurtjes turen. Door 'n kier wordt 'n kind naar buiten gelanceerd met 'n kerosinepan en 'n dot ouwe lappen.

'n Douw en 'n hurry-up weerklinken; naar de bay gaat 't voor water uit de wel.

Honden rekken zich nog eens lekkertjes uit, geeuwen smakelijk met krullende tong en beginnen met hun neus langs den grond te kuieren, tuk op alles wat maar verteerbaar is om 't dreunend rommelen van hun ingewanden te stoppen.

Varkens draaien zich nog eens rugschurende om, kippen vallen alomme uit boomen en heggen, ezels zingen in immer zwellende tonen hun morgenlied.

Allengskens komt er meer beweging in de city.

Deuren en deurtjes knarsen en kraken en worden met 'n bonk steen voor terugzwaaien behoed.

Schrik niet voor de karavaän, die in zoo'n stulpje huist. Vader en moeder in bed, de kleintjes er onder en de groote blagen met nog 'n paar vrindjes en logeetjes er naast op den grond, dat gaat puik.

Maar luister nu naar raad, en wees niet nieuwsgierig, en steek uw reukorgaan geen halven millimeter over den drempel, want geloof me, 't ruikt daar heusch zoo lekker niet als in den winkel van Farina op 't keulsche Domplein.

Wat te begrijpen valt.

En nu wordt er hier of daar 'n gedeukt verroest Beverwijksch groenteblikje opgescharreld en 't toilet maken neemt 'n aanvang.

'n Flinke slok, klok flots klots, eraus er mee in's blauen hinein!

Weer zoo'n dito, maar bewonder nu de gewiekste economie van ons volk.

Handen en gezichten behooren ook gewasschen.

Water is schaarsch. Dus zuinig zijn.

En met 'n vaaretje spuit 't zilte nat uit mondhoek in rondwentelende wrijvende vingers en van daar, met 'n handige opwaartsche beweging door facie en krullenbol, en proestend en snuivend en blazend giet men 't laatste restje langs kuitspier en scheenbeen en opgeheven voet.

't Toilet is gemaakt.

Weer wordt er 'n pannetje opgeduikeld, nu een van grooter formaat.

Bij buurvrouw, die brood bakt, wordt 'n brandend houtje gevraagd en dra vlamt er 'n lustig vuurtje onder dat bewuste ouwe boterpannetje, nu gevuld met borrelend water, waarin groene blaadjes drijven.

De meergegoeden zetten 'n pannetje heuschelijke thee of koffie, de arme kleine luyden — verreweg 't meeren deel — maken wat ze thee believen te noemen van lemoenblad.

Lekker is anders.

En mannen en vrouwen steken dan zeer huiselijk gezellig 'n aarden stompje met knaster op onder 't savoureeren van hun blikje troost.

En kinderen met gezichten vol strepen en onsmakelijke neuzen, drenzen om meer of krijgen klappen, omdat ze te dicht bij 't vuur komen of vader te veel tusschen de beenen scharrelen.

Kettingen rinkelen, aan 't eene end 'n man, aan 't andere end 'n koebeest. Dat gaat naar 't land, de een om te grazen, de andere om te planten.

En als 't angelusklokje luidt, dan ziet men van alle kanten menschen opdagen met schoppen en patjols, met pannen en ouwe zeepkisten. Die gaan werken voor 't gouvernement, geulen en slooten graven voor 'n meer logische illigatie van 't eiland, of 'n reeds lang verstopten put uitdiepen, of op Bengalen in den grond wroeten.

Vischers tijgen naar de bay om wat zeebanket te gaan verschalken, vrouwen met bakjes op haar schedel en rokken opgebonden beginnen heur waren te venten, timmerlui sjokken 't baypad af om 'n ouwe sloep weer wat op te lappen.

„'t Zonnetje begint nu te steken,
„Statius' ochtendstond is geweken".

Wat is de tendenz van dit geschrijt?

Weet ge 't niet?

Wel, juist dit exceptioneele in onze tendentieuse eeuw, dat 't heelemaal geen tendenz heeft.

JAN PAUL.

St. Eustatius, 16 Sept. 05.

Kerkhof-gedachten.

In aansluiting bij het treffende vers van den Eerw. P. P. POIESZ en naar aanleiding van het bezoek, dat ieder goed Christen op Allerzielendag aan zijne dooden brengt, mogen de volgende gedachten hier eene plaats vinden.

De dooden te *begraven* dagteekent bij het volk Gods reeds van uit de hoogste oudheid. Zoo zegt de overlevering, dat de berg van Calvarië de begraafplaats was van onzen eersten vader Adam. Meermalen verhaalt ons de H. Schriftuur, dat dit gebruik bij de Joden in zwang was. Abraham kocht zich een akker met dubbele spelonk om daar zijne huisvrouw Sara te *begraven*. En herhaaldelijk zien wij nu Isaac en Jacob en Joseph en de kinderen Israëls optrekken, om daar hunne dierbare dooden aan de aarde toe te vertrouwen. Dat was de manier van begraven bij het Israëlitische volk. De andere volkeren hadden andere gewoonten; daar waren er, die de lijken verbrandden, daar waren er, die ze eenvoudig wegwierpen, daar waren er, die ze nog schandelijker behandelden. Toen kwam het Christendom op de wereld. Christus stierf en Hij werd met eere begraven; alle eerbied werd aan zijn lijk bewezen door Maria en de Apostelen. Maria stierf en haar lijk werd toevertrouwd aan de aarde; de Apostelen strooiden bloemen in haar graf. De eerste Christenen stierven, de eenen hun natuurlijken dood, de meesten den marteldood. Maar altijd waren er andere Christenen aanstonds gereed hunne lichamen te begraven, al was het met gevaar van hun eigen leven, zij droegen ze verre buiten de stad en diep in den grond; in de gangen der catacomben werden zij neergelegd om in vrede te rusten.

Gelijk het altijd gegaan is en wel zal blijven gaan, ook nu nog sterft de mensch. Of die mensch een arme of een rijke is, met eerbied draagt men zijn lijk naar het graf. daar hem wacht op dien akker, die bestemd is voor de dooden; daar sluimeren zij, daar rusten zij, daar heerscht de kalmte en plechtige stilte, en wie die plaats voorbijgaat, ontbloot zich het hoofd ten teeken van eerbied.

Maar, zoo vraagt gij, waarop steunt die eerbied voor de dooden? Was 't niet beter, gelijk de Heidenen deden, die overblijfselen te vernietigen? Neen, want de H. Kerk beschouwt die overblijfselen niet als ballast, waarvan men zich zoo spoedig mogelijk moet ontdoen, maar Zij beschouwt die lichamen als de lichamen van Christenen. „*Neen*" zegt de H. Augustinus, „*de lichamen der dooden mogen niet veracht worden, vooral niet der geloovigen en rechtvaardigen, want,* zegt hij, *die lichamen zijn de tempels geweest des H. Geestes en werktuigen, die Hij tot allerlei goede werken gebruikt. Gij bewaart een ring, een kleed van uw vader en waarom? Omdat die vader dien ring of dat kleed gedragen heeft. Houd dan veel meer de lichamen uwer dierbaren in eere, dewijl de ziel uwer dierbaren daarin zoo lang gewoond heeft.*" 't Is dan ook aandoenlijk te zien, hoe het geloovige volk een doode behandelt. Dat wasschen en afleggen is geen gewoonte zonder beteekenis en dat aantrekken der beste kleeren, is geen gebruik zonder zin; het beteekent, dat de Christen eerbied heeft voor een lichaam, dat door het doopsel geheiligd is tot een tempel des H. Geestes, door het dierbaar lichaam en bloed van Christus gevoed en gesterkt. En als dan de lijkstoet het huis verlaat en ter kerke heentrekt, dan staat iedereen eerbiedig stil, men ontbloot het hoofd en bewijst de laatste eer aan den overledene. In de kerk wordt hetzelve toegeroepen: *Rust in vrede* en weldra rust dat lijk in de schaduw van het hooge kerkhofkruis.

O. L. Heer heeft eenmaal aan Adam gezegd: aarde zijt gij en tot de aarde zult gij wederkeeren; van aarde zijt gij genomen en gevormd en in den schoot der aarde zult gij wederom worden neergelegd. Maar zal dat voor altijd zijn? Zullen wij daar blijven rusten en sluimeren? Laat uwe oogen eens over het veld gaan. Wat ziet gij daar? Daar ziet gij, dat in den herfst de landman een zaadkorrel neemt, dien neerwerpt op zijn akker. De zaadkorrel bederft en ontbindt zich en schijnt dood en vergaan. Maar was hij dood en vergaan? Laat eenige maanden later uw oog wederom gaan over denzelfden maisakker en wat ziet gij? Eene sierlijke aar, dragende een menigte van nieuwe zaadkorrels. Van waar die aar? Neem de aarde weg, die haren wortel bedekt en gij zult zien, dat zij voortkwam uit dat korreltje, dat eens in de aarde gelegd werd en daar bedierf. Zoo heeft ook de goede God zijn akker; en als een landman bezaait Hij dien. Waar is die akker? Het is de plaats, die onze vrome voorvaders noemden: de godsakker; het is het kerkhof, de aarde. Daar zaait de goede God door de handen Zijner Kerk. En wat zaait hij daar? De lichamen der menschen. Met welk doel? Eenmaal zal over die graven eene stem weerklinken van de vier hoeken der wereld: Dooden, staat op. Maar zijn dan die lichamen niet vergaan tot asch? Zijn die beenderen niet verteerd? Ja, maar gelijk de zaadkorrel van den landman, die opnieuw leeft, al schijnt hij dood, zoo zullen ook die dooden weer opstaan vol leven en kracht. En dat, dat is wederom eene reden te meer voor de H. Kerk, om de lichamen harer kinderen met zooveel eerbied te behandelen. Zij beschouwt niet enkel wat ze *geweest* zijn, maar Zij denkt er ook aan, wat zij eenmaal zijn *zullen*. Dat lichaam, dat daar wordt heengedragen naar het graf, dat is bestemd, om in de glorie des Hemels eeuwig te schitteren, opnieuw verbonden met de ziel. Dat lichaam zal dan onlijdelijk, onsterfelijk, onbederfelijk zijn, zoo althans dat lichaam hier op aarde een werktuig geweest is waarvan zich de ziel bediend heeft tot goede werken.

Dat alles zegt U de H. Kerk met de dooden te begraven. Zij legt ze als een zaadkorrel neer in de aarde, totdat de bazuin des Engels hun nieuw leven zal instorten! En 't is ook daarom, dat de Katholieke Kerk zich verzet tegen elke andere manier van begraven, ja, zelfs verbiedt deel te nemen aan vereenigingen, die de lijkverbranding bevorderen, omdat bij elke andere manier niet genoeg gelet wordt op de waardigheid van Christen en op de bestemming van het menschelijke lichaam.

De geloovige Christen leere daaruit, dat het een heilige en verdienstelijke zaak is de dooden te begraven en hunne overblijfselen naar het graf te vergezellen. Dat is niet alleen eene beleefdheid jegens de overgebleven betrekkingen, maar dat is eene hulde, eene eer bewezen aan het stoffelijk overschot van een Christen, aan een tempel des H. Geestes, aan het kleed eener onsterfelijke ziel, aan het werktuig van vele goede werken, aan een lichaam, dat bestemd is om als een zaad in de aarde te worden neergelegd en daaruit glorierijk te verrijzen.

Maar nog verdienstelijker is het de zielen der afgestorvenen door gebeden te gedenken. Wij treuren bij hun afsterven, maar niet als zij, die geen hoop hebben. Dat zijn de gedachten, die de Allerzielendag ons ingeeft.

DRY-CULTURE.

Wij lezen in eene Amerikaansche Correspondentie in *Het Vaderland* over de woestijnen van Arizona, het volgende dat misschien ook voor Curaçao kan dienstig zijn:

In de laatste jaren kwam er verandering. Het gouvernement zond naar alle deelen der aarde, waar woestijnen waren, deskundigen, om de flora er van te bestudeeren en om zaden te verzamelen, waardoor deze alleenheerschappij des doods kon verbroken worden. Een kolossaal plan van irrigatie werd op het touw gezet en de Colorado-rivier werd gedwongen om zich dienstbaar te stellen aan de levendmaking der doode vlakte. Dus werden duizenden van hectaren lands in vruchtbare velden herschapen. Want door en dood als de woestijn moge schijnen, niet zoodra voelt zij de levende wateren, of plotseling dost zij zich in frisch groen en is onuitputtelijk rijk in vruchtbaarheid. Maar men ging verder. De zg. „dry-culture" methode werd ontdekt. Men vond uit, dat vele graansoorten en vruchten groeien kunnen, met een schijnbaar bespottelijk geringe hoeveelheid water, indien slechts de bodem bestendig wordt bewerkt. Graansoorten werden ingevoerd, die in de meest dorre deelen der wereld werden gevonden, vruchten, die schenen te spotten met de grootste hitte en hun teelt gelukte volkomen. De duizenden van akkers werden thans verscheidene millioenen en de woestijn scheen haar schrik verloren te hebben. Toch bleef er nog altijd een belangrijk stuk der Alkali-woestijn beslist woest. Ook hier echter is alle leven niet gebannen. De woestijn heeft haar eigen plantenleven, schaarsch als het is.

De voornaamste woestijn-plant is de Cactus, waarvan niet minder dan 700 soorten voorkomen. Zooals men weet, zijn alle Cacti gewapend met scherpe doornen, die de schrik zijn van den woestijn-reiziger en door de dieren gevreesd worden als het vuur. De natuur wapende woestijnplanten dus tegen alle mogelijke vijanden. Iets dat te meer opvalt, wanneer men bedenkt, dat in de bergen, op ontoegankelijke rotspaden, in kloven in de rotsen, werkelijk Cacti gevonden worden, die geheel doorn-loos zijn. Nu zijn de bladen van deze plant zoet en sappig en worden, wanneer de doornen verwijderd zijn, gretig gegeten door allerlij dieren. Dor als de woestijn is, de Cactus weet er water te vinden. Eén soort, de zg. „barrel-Cactus" bevat 80 pCt. water en toch groeit deze plant liefst op onmetelijke afstanden van water en in streken, waar nooit een druppel regen valt. Andere soorten bevatten van 50 tot 75 pCt. water de z. g. „Yucca-plant" is werkelijk een reservoir van water en wordt door reizigers en door de Indianen dikwijls gebruikt om hun dorst te lesschen.

De studie van de flora der woestijn is in deze dagen bijzonder in trek. The Carnegie-Institute heeft een botanisch proefstation gesticht te Tucson, Arizona, waar dr. W. A. Cannan, van de Columbia-Universiteit van New-York en tal van beroemde helpers, zich ingespannen bezig houden met deze studie.

Vooral de wereldberoemde Lutter Burbank, die de „Amerikaansche Wizard" genoemd wordt, bestudeert de Cacti. Door bestendige selectie en door de leiding van het plantenleven, heeft hij een doornlooze cactus in het aanzijn geroepen, geheel verschillend van de rotssoort, waarvan ik boven sprak.

Deze nieuwe Cactus is zeer saprijk en bevat (meen ik) 75 pCt. water. Het vee—koeien en schapen en paarden,—eet de dikke bladeren gretig en wordt er vet van. Een zoete vrucht groeit aan deze Cactus, die aan verlerlei vruchten herinnert en een kostelijke aanwinst is voor de Amerikaansche tafel-gerechten. Burbank beweert, dat een der dikke bladeren meer dan genoeg is om een schaap een ganschen dag te voeden. Het is, volgens zijn bewering, thans geheel en alleen een quaestie van de teelt van deze plant. En deze teelt is doodgemakkelijk. De bladeren, in stukken gehakt, worden slechts over den bodem verspreid en waar ze vallen daar wortelen zij. Gelukt deze proefneming, dan wordt natuurlijk het geheele woestijn-probleem opgelost, want vreemd genoeg—de ervaring van Dakota leerde het ons—wordt eenmaal de bodem met groen bedekt dan komt ook de regen en volgt al de rest vanzelf.

Het is wonderlijk om te zien hoe eindeloos lang de verschillende zaadsoorten hun levenskracht in de woestijn behouden. Verleden jaar viel, voor het eerst in menschengeheugenis, regen in een deel van Arizona. En tot aller verbazing was de woestijn binnen de vier en twintig uren bedekt met een plantengroen, dat voor alle daar levende menschen een volkomen raadsel was. Niemand had ooit deze verschillende planten gezien. Een soortgelijk verschijnsel werd in 1899, waargenomen in de woestijn van Peru, tusschen de Andes en den Oceaan.

Daar had het in eeuwen, zoover menschen wisten, nooit geregend. Plotseling begon het te regenen en het bleef zich gedurende 14 dagen dagelijks herhalen. Als met de aanraking der tooverroede veranderde het gelaat der woestijn. Bloemen en planten tierden overal. Zij duurden wel kort, maar zij kwamen en verdwenen, als een visioen van een beter leven voor de arme Peruianen, die zoo iets hemelsch nooit gezien hadden.

Ingezonden Stukken.

Wijl ik zat   Afgemat
Op de duin   Waar ons tuin
Voor proeven is gelegen,

Kreeg ik trek   Naar een lek,
'n Als ik zocht   Naar wat vocht
Uit een bron   Of een ton
Voor mijn mond,   Mij verkond
Werd alsdan   Door een man
Nogal stroef: „Hier voor proef
Geen vocht komt ons gelegen
Dan dat men krijgt bij regen;

Dus je dorst   Maar getorscht"
En ik dacht   Nogal zacht,
Dat aan wal   Noch in hal
Wordt gehoord,   Een enkel woord:
„Blijkt ons deez tuin ten zegen
Voor den Donder   't Wordt een Wonder"

IK

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Officieele Berichten.

Volgens van Zijne Excellentie den Heer Minister van Koloniën ontvangen bericht, is aan Mevrouw M. E. AGTERBERG-BRUINIER, Hoofd der Wilhelmina-school en aan ieder der Heeren F. AGTERBERG, Hoofd van de Hendrik-School, H. J. NIJMAN, onderwijzer 2e. klasse aan die school, M. J. SELHORST, Directeur bij het Departement van Openbare werken en aan den brigadier der marechaussee in deze kolonie J. G. F. ZANK, allen thans met verlof in Nederland, na een door hen ondergaan geneeskundig onderzoek, tot verder herstel van gezondheid, eene nadere verlofsverlenging voor den tijd van zes maanden verleend.

* *

Bij Gouvernements-beschikking is:

1e. de heer C. P. AMELUNXEN, benoemd tot onderwijzer 3e. klasse en geplaatst aan de openbare school op Bonaire;

2e. de heer M. W. T. CRUGER, gep. landsschoolonderwijzer, bij Gouvernements-beschikking dd. 4 Juli 1905, No. 510, tijdelijk belast met de functiën van Hoofd der Openbare School op St. Eustatius, met ingang van den 16e. November a. s. eervol ontheven van de verdere waarneming dier functiën;

3e. de heer S. VAN DE VREDE, benoemd tot onderwijzer 3e klasse en geplaatst aan de openbare school op St. Eustatius en tevens belast, met ingang van den 16e. November a. s., met de waarneming van de functiën van Hoofd dier school;

4e. de heer J. A. LAMPE, bij Gouvernements-beschikking dd. 4 Juli 1905, No. 510, tijdelijk benoemd tot onderwijzer aan de openbare school op St. Eusta-

tius met ingang van den 16e. November a. s. benoemd tot onderwijzer 3de klasse en werkzaam gesteld aan de openbare school op dat eiland.

5°. is de heer Dr. J. MORGAN GRIFFITH, geneesheer te Barbados, met ingang van den dag van zijn aankomst op het eiland St. Eustatius, voor een jaar aangesteld tot Gouvernements-geneesheer op dat eiland.

6°. aan den heer C. VAN DEN BERGE, klerk ten postkantore alhier, tot herstel van gezondheid, eene maand binnenlandsch verlof verleend.

7°. de heer E. B. A. HODGE, klerk bij den Gezaghebber van St. Martin N. G. en belast met de werkzaamheden ter posterij aldaar, waarnemend Griffier bij den Raad van Justitie en het Kantongerecht aldaar en tijdelijk belast met functiën van Hypotheekbewaarder op dat eiland, met ingang van den 1e. November a. s., definitief benoemd tot Griffier bij den Raad van Justitie en het Kantongerecht en Hypotheekbewaarder op St. Martin N. G.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Ulrich Brumme, J. Henriquez, Delfina Huisdoen, Mercedes Janse, Lorenzo Piar.

„El Imparcial."

Wij treden niet in eene weerlegging van 't uitstekend geschreven hoofdartikel, dat deze geachte Collega, verleden Dinsdag deed verschijnen onder den titel: PRO CURAÇAO. Passeere al wat hij van onze goede trouw, bekwaamheid en......... onnoozelheid zegt. De toekomst zal wel leeren, wie het aan het rechte eind had.

Wij hebben zeer weinig te voegen, bij hetgeen *La Cruz* daags daarna zegde:

Er is één bewering in het artikel, die wij niet zonder een protest mogen laten. 't **Is waar, zij wordt slechts** geuit in den beleefden vorm van eene veronderstelling; maar eene veronderstelling uitspreken kan reeds eene beschuldiging zijn. Die beschuldiging is dan ook reeds met het doel om ons te krenken, in veel onedeler vorm door sommige inzenders in andere bladen, uitgesproken. Wij werpen ze echter met fierheid van ons af, en *El Imparcial* zal ons wel willen gelooven, als wij zeggen, dat wij die veronderstelling niet van dien geachten Collega verwacht hadden. Het indienen van de Ontwerp-verordening op het Onderwijs in de Kolonie en 't gerucht der voorgenomen reis van Gral. CASTRO zijn samengevallen; doch dit was voor ons geene reden, om achter te laten, wat wij meenden in het belang dezer arme Kolonie te moeten doen. Onze houding tegenover Venezuela gehoorzaamde aan geheel andere beweegredenen, dan aan partijbelang; zij werd ons ingegeven door liefde voor deze bevolking, die zuchtte en klaagde over den staat van armoede en verval, waartoe zij gekomen is.

Dat wij onze poging *tot nog toe* niet met den gewenschten uitslag bekroond zagen, betreuren wij even sterk als *El Imparcial*; maar dat verandert niets aan de oprechtigheid onzer inzichten. 't Zijn niet altijd de beste generaals, die de veldslagen winnen; men kan verslagen worden en 't toch goed vóórgehad hebben.

Onze meening in deze blijft nog ongeschokt: dat elk geweldig optreden tegen Venezuela bij slot van rekening voor Curaçao nadeelig zijn zal; de Kolonie zal altijd 't gelag moeten betalen en de gevolgen ondervinden. Vergissen wij ons, des te beter. Wij hebben gewaarschuwd en waschen onze handen in onschuld.

Tot zoover *La Cruz*. Van dit laatste moge ook nota nemen de Arubaansche correspondent van *La Cruz*, die er maar dadelijk met grof geschut aan zou gaan staan. Neen, waarde vriend, met kanonnen maakt men geen vriendschap. Integendeel. Het hoofdartikel, dat gisteren avond in *El Imparcial* verscheen onder den zelfden titel: PRO CURAÇAO, is niet bij machte geweest onze zienswijze te wijzigen.

Dankbetuiging.

In dank ontvingen wij van het Bestuur een exemplaar van het Koloniaal Verslag over 1905. Wij hopen daarop terug te komen en er eenige mededeelingen uit te doen. Men heeft wel eens van de Oost-Indische Verslagen gezegd, dat zij meer dienden om den waren toestand te verbergen dan om hem te doen kennen. Zou men dat ook van *dit* Verslag moeten zeggen?

Wij hopen het niet.

Maatregel.

Wij vernemen, dat aan de verschillende seinposten op ons eiland last gegeven is, scherp toe te zien, of er zich aan den horizon ook Venezolaansche kustwachters vertoonen en ze onmiddellijk te signaleeren. Deze maatregel zal zijn ontstaan wel te danken hebben aan het gebeurde met de *Carmita*.

Koloniale Post-Spaarbank.

SEPT. 1905.

Bedrag der ingebrachte gelden:

Curaçao:

Willemstad.	ƒ 3,578,05
2e district	18.25
3e „	46,
4e „	2,
5e „	5,
Kralendijk Bonaire	39,36
Rincon	8,
Oranjestad Aruba	104.75
Philipsburg St. Martin	226,62½
Oranjestad St. Eustatius	47,25
Bottom Saba	608,13

Aantal nieuw uitgegeven boekjes:

Willemstad	53.
2e district	—
3e „	1.
4e „	—
5e „	—
Kralendijk Bonaire	—
Rincon	—
Oranjestad Aruba	1.
Philipsburg St. Martin	9.
Oranjestad St. Eustatius	—
Bottom Saba	4.
Bedrag der terugbetaalde gelden	ƒ 2,335,23.
Aantal inlagen	411.
Aantal terugbetalingen	64.

Katoen.

Men meldt ons uit St. Eustatius:

De volgende kennisgeving is zeker ook voor de kolonie van belang.

De Gezaghebber deelt mede, dat volgens bericht van de „Vereeniging tot bevordering der katoencultuur in de Nederlandsche koloniën" te Hengelo, de katoen gezonden door den Heer JOHNSON, evenals de Sea-Island katoen van het Bestuur tot de mooiste katoen ter wereld behoort.

De prijzen der verschillende soorten Sea-Island varieert op het oogenblik van f0,90 tot f1,70 per K.G. en daar de qualificatie onzer katoen luidt:

Prachtig; kleur en stapel buitengewoon; zeer glanzend en zijdeachtig; waarde zeer groot, mag verwacht worden, dat zij hooge prijzen zal behalen.

Evenwel moet men minstens 1000 K.G. tegelijk van een zelfde soort ter markt brengen, terwijl hoe grooter het quantum hoe hooger de prijs, etc., etc.

Van andere zijden vernemen wij ook, dat een langvezelige Upland soort en twee Egyptische soorten de beste beoordeeling genoten hebben. Doch voor St. Eustatius, zal de cultuur der lang-vezelige Sea-Island wel de meest aangewezen zijn.

Daar de katoen, hoofdzakelijk van door 't Gouvernement verschaft zaad geteeld werd, voor het meerendeel op de Gouvernements proefveldjes werd gekweekt, en door de werktuigen van 't Gouvernement bewerkt werd, mag dit laatste wel een weinig gevleid worden door het succès, en de billijke verwachting koesteren, dat spoedig een kapitaalkrachtig man zijn schouders onder de katoencultuur zet.

Welkom.

De vorige week is alhier per *Christiansted* aangekomen de ZEerw. Pater J. GIJLSWIJK, pastoor op St. Martin en oud-Secretaris van ZDH. Mgr. J. A. VAN BAARS. ZEerw. zal eenige weken in ons midden vertoeven. Wij roepen ZEerw. een hartelijk welkom toe en hopen, dat de dagen van zijn verblijf alhier hem zoo aangenaam mogelijk mogen zijn.

Gelukwensch.

Ons wordt medegedeeld, dat de jongeheer JOHN BROUWER, zoon van den Weled. Gestr. Heer A. BROUWER, Gezaghebber van St. Martin, die eenige maanden geleden naar Holland is vertrokken, aldaar met gunstig gevolg zijn examen voor de 2de klasse Hooger Burgerschool heeft afgelegd.

Wij wenschen de geachte familie geluk met de eer, welke nu reeds haar edel streven bekroont.

Ook mag een woord van lof niet onthouden worden aan de Eerw. Zusters Dominicanessen, die met zooveel toewijding haar jeugdigen leerling hebben voorbereid, en bewezen, hoe hoog ook daar het bijzonder onderwijs staat.

„Sardinia."

Deze Duitsche boot kwam hier Woensdagmorgen binnen met een lek aan den voorsteven. Zij was nl. in den nacht van Dinsdag op Woensdag, komende van St. Thomas aan de Noord-kust van Bonaire op eene rots geloopen. Dank aan de waterdichte schotten, kon de reis worden voortgezet en werd onze haven bereikt. Eene menigte goederen echter, vooral soda en cement, werden bedorven door het zeewater. Wij vernemen, dat de boot hier zal gelost worden en naar het Schottegat gebracht, om daar voorloopig haar lek te herstellen.

Aan boord bevonden zich een drietal geachte Israëlitische families, die na eene lange reis door Europa, nog bijna schipbreuk leden in de Koloniale wateren. Wij wenschen haar met haar behoud geluk.

„Het Koloniaal Weekblad."

In *Het Koloniaal Weekblad*, dat ons per vorige mail bereikte, en dat onder de Nederlandsche bladen altijd een der eerste is, die wij lezen, vooral ook om zijne warme belangstelling in Curaçao, lazen wij, dat het blad zijn spijt uitdrukt, dat de artikelen in de AMIGOE: *Waarom geen landbouw in onze Kolonie?* niet werden voortgezet. Ze begonnen juist zoo interressant te worden, vooral na de bewering des schrijvers, *dat wij er hier zonder regen bijna beter* (dat is dus minstens *even goed* Red. AMIGOE) aan toe zijn als andere landen, waar het wel regent.

Het is juist deze bewering, die ons den schrijver den raad deed geven, liever eene brochure van zijne uitgebreide verhandeling uit te geven. Zij (die bewering) deed zulk een Homerisch gelach weerklinken van het eene einde der Kolonie tot aan het andere, dat wij niet langer de publieke opinie durfden trotseeren en de publiceering staakten.

Monument P. C. Leon.

Verleden Zondag is het fraaie gedenkteeken voor dezen Curaçaoschen Onderwijzer onthuld. Wij kunnen er natuurlijk niets tegen hebben, dat verdienstelijke mannen, of die men daarvoor houdt, ook na hun dood nog worden gehuldigd, mits dit geschiede zonder anderen in hunne godsdienstige gevoelens te krenken. Of dit in alle redevoeringen, bij die gelegenheid gehouden, in acht genomen is, kunnen wij niet beoordeelen; alleen de redevoeringen van den Heer ECKER en van den Heer v. D. LINDE, zijn tot nog toe gepubliceerd. Het deed ons genoegen te zien, dat men tenminste dezen keer, den eersten weldoener van den gehuldigde niet vergeten heeft, wij bedoelen wijlen den ZEerw. Heer JAC. ZWEERS, in leven rector van 't St. Martinus-Gesticht. Een verder verslag zal men van ons wel niet verwachten.

Wijziging Begrooting Curaçao 1906.

Wij lezen in de Mail-editie van de *N. Rott. Courant* van 3 Oct. jl:

Voor aanstelling van twee tijdelijke ambtenaren voor het districts-beheer, in afwachting eener nadere indeeling is ƒ 3000 noodig, waarvoor de vereischte goedkeuring wordt gevraagd. Voor de aanstelling van één predikant bij de Protestantsche Kerk ƒ 4000 aangevraagd, daar voor ƒ 3400 geen predikant zich beschikbaar stelde. — Voor twee onderwijzers op Bonaire en St. Eustatius met acte van land- en tuinbouw is voor ieder ƒ 1600 uitgetrokken.

Een oogenblik de [predikants- en onderwijzerskwestie ter zijde latend, vinden wij toch dat dit bericht meer dan boekdeelen zegt.

Als men bedenkt, dat de ontwerp-verordening, waarbij de districtsverdeeling werd voorgesteld, bij een VERNIEUWDE behandeling, door den Kolonialen Raad UNANIEM werd verworpen, dan heeft dit bericht geen verderen commentaar noodig.

Ingezonden Mededeeling.

Advertentien.

Biaha, koe vapor „CHRISTIANSTED" lo haci di September te December 1905.

Salida for di:		Sept	Oct.	Nov	Dec.
Curaçao	Dia domingo	3	1	5	3
Aruba	Dia luna	4	2	6	4
Curaçao	Dia mars	5	3	7	5
Bonaire	Dia razon	6	4	8	6
Curaçao	Dia huebes	7	5	9	7
St. Thomas	Dia luna	11	9	13	11
St. Martin	Dia mars	12	10	14	12
Saba	Dia razon	13	11	15	13
St. Eustatius	Dia razon	13	11	15	13
St. Kitts	Dia huebes	14	12	16	14
St. Eustatius	Dia biernes	15	13	17	15
Saba	Dia biernes	15	13	17	15
St. Martin	Dia sabra	16	14	18	16
St. Thomas	Dia luna	18	16	20	18
Curaçao	Dia huebes	21	19	23	21
Aruba	Dia sabra	23	21	25	23
Curaçao	Dia luna	25	23	27	*R.* 27
Bonaire	Dia mars	26	24	28	*H.* 28
Jegada na:					
Curaçao	Dia razon	27	25	29	*B.* 29

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1905.	Marcb.	Caracas	Zulia.	Philad.	Marcb.	Carcas.
Vertrekt van NEW-YORK	Oct. 7	Oct. 14	Oct. 21	Oct. 28	Nov. 4	Nov. 11
Komt aan te SAN JUAN		19		Nov. 2		16
Vertrekt van „		20		8		17
Doet CURAÇAO aan		22		5		19
Komt aan te LA GUAIRA	14	23	28	6	11	20
Vertrekt van „	15	25	29	8	12	22
Komt aan te PTO. CABELLO		26		9		23
Vertrekt van „		27		10		24
Komt aan te CURAÇAO	16	28	30	11	18	25
Vertrekt van „	23	29	Nov. 6	12	20	26
Doet LA GUAIRA aan		30		18		27
„ PONCE „	25		8		22	
„ SAN JUAN „		Nov. 1		15		29
Komt aan te NEW-YORK	31	6	14	20	28	Dec. 4

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Marcb.	Merida	Zulia	Merida	Marcb.	Merida
Vertrekt van CURAÇAO	Oct. 16	Oct. 23	Oct. 30	Nov. 6	Nov. 13	Nov. 20
Komt aan te MARACAIBO	17	24	31	7	14	21
Vertrekt van „	21	27	Nov. 4	10	18	24
Komt aan te CURAÇAO	22	28	5	11	19	52

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO.